

Bryssel den 25 oktober 2019
(OR. en)

13295/19

EDUC 416
ECOFIN 900
EMPL 521
SOC 688

NOT

---

från: Rådets generalsekretariat
till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Ärende: En stark ekonomisk bas för Europa: att eftersträva ändamålsenlighet, effektivitet och kvalitet i utbildningen
– *Riktlinjedebatt*
(*Offentlig debatt i enlighet med artikel 8.2 i rådets arbetsordning*)
[förslag från ordförandeskapet]

Efter samråd med utbildningskommittén har ordförandeskapet utarbetat det bifogade diskussionsunderlaget som läggs fram som grund för riktlinjedebatten vid mötet i rådet (utbildning, ungdom, kultur och idrott) den 8 november 2019.

En stark ekonomisk bas för Europa:**att eftersträva ändamålsenlighet, effektivitet och kvalitet i utbildningen****– Tematisk not från ordförandeskapet –**

- Syftet med detta gemensamma möte är att ge finansministrarna och utbildningsministrarna en unik möjlighet (1) att diskutera utbildningens bidrag till långsiktig hållbar tillväxt och (2) att utbyta erfarenheter och bästa praxis när det gäller politik som främjar kvalitet, effektivitet och ändamålsenlighet i utbildningen.

Det nuvarande läget

- Medan länderna kämpar med att hantera globaliseringen, de tekniska framstegen och de demografiska förändringarna har humankapitalet blivit ännu viktigare. Utbildningens roll är avgörande för samhällena när humankapital ska ackumuleras.
- Nyligen betonade man i Europeiska rådets nya strategiska agenda för 2019–2024 utbildningens positiva effekter på både ekonomin och samhället som helhet. Enligt strategin måste vi intensifiera investeringarna i människors kompetens och utbildning, göra mer för att främja entreprenörskap och innovation och öka forskningsinsatserna. Dessutom efterlyser man i den europeiska pelaren för sociala rättigheter mycket god, inkluderande utbildning och livslångt lärande.
- Utbildning tas upp i EU:s agenda för tillväxt och sysselsättning i Europa 2020-strategin, och i de landsspecifika rekommendationerna för 2019 har särskild tonvikt lagts vid utbildning, färdigheter och livslångt lärande. I sina politiska riktlinjer (2019–2024) betonade den nya kommissionen också betydelsen av kunskaper och utbildning som drivande för Europas konkurrenskraft och innovation.

- I november 2017 diskuterade Eurogruppen vikten av investeringar i humankapital och effektiviteten inom de offentliga utgifterna för utbildning.

Utbildningens roll

- Humankapital är grundläggande för att öka produktiviteten och den hållbara tillväxten och avgörande för samhällenas motståndskraft. Tillgång till utbildning av hög kvalitet för alla är ett effektivt sätt att bekämpa fattigdom och främja jämlikhet. Detta är grunden för Europas välfärdssamhälle.
- Samhällsnyttan av utbildning är stor på olika sätt. På individnivå leder utbildning till högre sysselsättningsnivåer och löner. Till exempel är sysselsättningsgraden för vuxna med tertiär utbildning ungefär nio procentenheter högre än för de som enbart har gymnasieutbildning, och de förstnämnda tjänar i genomsnitt 44 % mer i EU-länderna.
- Avkastningen på utbildning är också hög för hela samhället, eftersom en välutbildad arbetskraft bidrar till ekonomisk tillväxt och produktivitetsökning och främjar innovationsförmågan. Detta medför höjd levnadsstandard för hela befolkningen. Lika tillgång till utbildning är även ett av de viktigaste sätten att främja social sammanhållning och rörlighet och se till att samhällena uppfattas som rättvisa.
- Spridningseffekterna i fråga om humankapital innebär att fördelarna gynnar fler än bara de som gör investeringen. Eftersom det rör sig om både privat nytta och samhällsnytta finns det en risk för underinvesteringar. Offentligt tillhandahållande av utbildning korrigerar detta marknadsmisslyckande.

- Även om utbildning främst är medlemsstaternas ansvar kan den inom ramen för den fria rörligheten för personer skapa positiva spridningseffekter inom EU. En betydande och ihållande utflyttning av välutbildad arbetskraft kan emellertid ha negativa effekter på vissa länders tillväxtpotential och offentliga finanser.
- Investeringar i inkluderande utbildning av hög kvalitet är en fråga av strategisk betydelse för Europas framtid. Globaliseringen, de tekniska framstegen och de demografiska förändringarna har en djupgående inverkan på arbetsmarknaderna och samhället. Det är av avgörande betydelse att man stärker både grundläggande och mer specialiserade färdigheter och kompetenser och höjer utbildningsnivån. Åldrande samhällen i EU innebär att det är ännu viktigare att merparten av befolkningen i arbetsför ålder är utbildad och har en anställning.
- I framtiden kommer digitaliseringen och den tekniska utvecklingen att skapa ett allt större behov av kontinuerligt lärande och uppdaterade färdigheter. Det kan uppstå olika typer av obalans mellan utbud av och efterfrågan på färdigheter och kompetenser. De framtida utmaningarna för utbildningssystemen omfattar (1) att lägga grunden för utbildningsresultat av hög kvalitet tidigt i livet, (2) att uppdatera färdigheter och kompetenser för att möjliggöra vidare inläring och (3) att stödja omskolning och utbildning inom nya yrken inom olika branscher med olika uppgiftsstrukturer. Allt detta kommer att underlätta anpassningen till strukturella förändringar i ekonomin och på arbetsmarknaden. Dessutom bör utbildningssystemen förutse framtida behov i fråga om färdigheter och kompetenser för att se till att det finns en välutbildad arbetskraft inom relevanta områden. Kompetenshöjning och omskolning förbättrar också motståndskraften mot ekonomiska chocker.

Utbildning av hög kvalitet, kostnadseffektivitet och ändamålsenlighet

- Humankapital byggs främst upp genom utbildningssystemet och finansieras oftast med offentliga medel i Europa. Under 2016 var utbildningen från primärnivå till tertiärnivå i genomsnitt till 87 % offentligt finansierad i 21 EU-länder¹ som också är medlemmar i OECD.
- Att stärka humankapitalet handlar inte nödvändigtvis om att öka utgifterna utan om att använda dem mer kostnadseffektivt och ändamålsenligt. På en jämförbar utgiftsnivå uppnår vissa medlemsstater bättre resultat än andra. Några medlemsstater står inför utmaningen att tillhandahålla lämpliga medel för att säkerställa rättvisare resultat av högre kvalitet inom utbildningen. För andra består utmaningen i att använda utgifterna mer effektivt för att förbättra utbildningsresultaten.
- Effektivitetshänsyn när det gäller offentliga utgifter för utbildning bör omfatta en bedömning av resultaten, kvaliteten och graden av inkludering.
- Utbildningsnivån har ökat i EU med tiden. Den genomsnittliga utbildningsnivån i EU (tertiär utbildning) i åldersgruppen 30–34 år ökade från 31 % år 2008 till 41 % år 2018. Samtidigt minskade andelen 25–34-åringar utan gymnasieutbildning från 18 % till 14 %.
- Kvalitetsmässigt ligger EU-betygen på genomsnittsnivån i PISA-undersökningen och det finns utrymme för förbättringar. Det förekommer dessutom stora skillnader inom EU.
- När det gäller inkluderingen kan mer effektiva offentliga utgifter för utbildning också förbättra integrationen på arbetsmarknaden och främja social rörlighet mellan generationer i många medlemsstater. I EU var andelen unga som varken arbetar eller studerar² 15 % i åldersgruppen 20–24 år respektive 17 % i åldersgruppen 25–29 år under 2018.

---

¹ Uppgifterna för två EU- och OECD-länder (Danmark och Grekland) tas inte upp i OECD:s rapport *Education at a Glance 2019*.

² Unga som varken arbetar eller studerar.

- För att garantera en optimal blandning av de resultat som samhället vill uppnå bör utgifterna för utbildning av hög kvalitet också vara ändamålsenliga. Ändamålsenliga utgifter gör det möjligt att få till stånd inkluderande utbildningssystem av hög kvalitet som leder till ekonomisk tillväxt, produktivitet och jämlikhet.

Diskussionsfrågor

- Vilka utmaningar är mest akuta för Ert land i fråga om utbildningens effektivitet och ändamålsenlighet?
  - Vilken politik ser Ni som mest lovande för att främja effektivitet, ändamålsenlighet, inkludering och jämställdhet i utbildningen?
  - Hur kan läranderesultat av hög kvalitet, höga utbildningsnivåer och jämlikhet uppnås samtidigt?
  - Vilken roll kan det europeiska samarbetet spela för att främja effektivitet, ändamålsenlighet och hög kvalitet i utbildningen och hur kan de europeiska samhällena förutse framtida behov av kompetenshöjning och omskolning?
-